

ETERNAL UNIVERSITY

(ESTABLISHED UNDER HIMACHAL PRADESH GOVERNMENT ACT NO.3 OF 2009)

BARU SAHIB HIMACHAL PRADESH

WORLD PEACE THROUGH VALUE BASED EDUCATION

AKAL COLLEGE OF ARTS & SOCIAL SCIENCES

**B.A. (HONS. WITH RESEARCH) LIBERAL ARTS
WITH PUNJABI AS MAJOR/MINOR
CURRICULUM (SEMESTER I TO IV)**

**APPROVED VIDE ANNEXURE 4.4.1 OF 87TH
ACADEMIC COUNCIL MEETING HELD ON
25TH JULY, 2025**

**TO BE IMPLEMENTED FROM THE ACADEMIC
SESSION 2025-26**

T.S. Baniya
Dean
Academic Affairs
Eternal University
Baru Sahib (H.P.) 173101

Om Singh
Registrar (Officiating)
Eternal University
Baru Sahib (H.P.) 173101

BA (Hons with Research) Liberal Arts

1. NATURE AND EXTENT OF THE PROGRAM

Liberal arts education is a comprehensive approach to learning that emphasizes a broad and interdisciplinary curriculum, fostering critical thinking, creativity, and a well-rounded understanding of the world. Rather than focusing solely on specialized or vocational training, liberal arts education encourages students to explore a diverse range of subjects, including humanities, social sciences, natural sciences, and the arts. At its core, liberal arts education seeks to cultivate intellectual curiosity, analytical skills, and effective communication abilities. By studying subjects such as literature, philosophy, history, mathematics, and languages, students develop a deep appreciation for the complexities of human experience and the interconnectedness of knowledge across disciplines.

Key components of a liberal arts education include:

Interdisciplinary Approach: Liberal arts programs encourage students to explore connections between different fields of study, recognizing that complex problems often require interdisciplinary solutions. This interdisciplinary approach promotes holistic thinking and problem-solving skills.

Critical Thinking and Analysis: Liberal arts education places a strong emphasis on critical thinking, encouraging students to question assumptions, evaluate evidence, and develop reasoned arguments. Through rigorous analysis of texts, data, and concepts, students learn to approach problems with intellectual rigor and open-mindedness.

Communication Skills: Effective communication is a cornerstone of liberal arts education. Students learn to express their ideas clearly and persuasively through writing, speaking, and visual communication. These communication skills are valuable in both academic and professional contexts.

Cultural Literacy: Liberal arts education provides students with a broad understanding of diverse cultures, histories, and perspectives. By studying literature, art, religion, and philosophy from different time periods and regions, students develop empathy, tolerance, and cross-cultural competence.

Lifelong Learning: Beyond acquiring specific knowledge or skills, liberal arts education fosters a love of learning that extends beyond the classroom. Students are encouraged to pursue intellectual interests, engage with new ideas, and adapt to an ever-changing world throughout their lives.

Overall, liberal arts education prepares students for success in a wide range of careers and endeavors by equipping them with transferable skills, a global perspective, and a deep appreciation for the richness of human experience. It empowers individuals to think critically, communicate effectively, and make meaningful contributions to society.

Liberal Arts encompass a wide range of subjects that typically include:

- Literature
- Linguistics
- Language
- Psychology
- Political Science
- Economics
- History
- Music
- Interdisciplinary Studies

At Eternal University, Bachelor of Arts (Hons. with Research) Liberal Arts Program is an undergraduate degree program that offers students the opportunity to pursue an in-depth study of liberal arts subjects while also engaging in original research within their chosen field of interest. This specialized program combines the breadth of a liberal arts education with the depth and rigor of academic research, preparing students for advanced study or professional careers in a variety of fields.

Eternal University, BA (Hons with Research) Liberal Arts program includes:

Interdisciplinary Curriculum: Students typically study a wide range of subjects within the liberal arts, including humanities, social sciences, natural sciences, and the arts. This interdisciplinary approach encourages students to explore connections between different disciplines and develop a broad understanding of human culture, society, and knowledge.

Research Component: The research component of the program allows students to conduct original research under the guidance of faculty mentors. This may involve designing research projects, collecting and analyzing data, and presenting findings in written form or through oral presentations.

Thesis or Capstone Project: Many BA Honors with Research programs culminate in a thesis or capstone project, in which students demonstrate their ability to conduct independent research and contribute new insights to their field of study. This project is often a substantial piece of scholarly work that is presented to faculty members and peers.

Faculty Mentorship: Students in these programs often benefit from close mentorship relationships with faculty members who are experts in their field. Faculty mentors provide guidance and support throughout the research process, helping students refine their research questions, develop methodologies, and interpret findings.

Critical Thinking and Analytical Skills: Through coursework and research experiences, students develop advanced critical thinking and analytical skills. They learn to evaluate evidence, formulate hypotheses, and make reasoned arguments, skills that are highly valued in academia and

many professional fields.

Preparation for Advanced Study or Careers: BA (Hons with Research) Liberal Arts provides a strong foundation for students who plan to pursue further study at the graduate level, such as a master's or doctoral degree. It also equips students with transferable skills that are valuable in a variety of careers, including research, education, public policy, and cultural institutions.

Overall, BA (Hons. with Research) Liberal Arts offers students a unique opportunity to engage deeply with their academic interests, develop advanced research skills, and make original contributions to knowledge in their chosen field. It prepares graduates to succeed in a rapidly changing world by fostering intellectual curiosity, creativity, and a commitment to lifelong learning.

The program is embedded with choice of Multidisciplinary Generic Electives i.e., outside their core discipline, along with choice-based value-added courses (VAC) and ability enhancement compulsory courses (AECC) available on the university basket.

The program offers avenues to the students to enter and exit from certificate, diploma, three years degree, four years degree with research and finally provide them with the opportunity to integrate with one year master's program as per recommendations of National Education Policy 2020. This program is envisaged to be conducted in accordance with Bloom's Taxonomy pedagogy. The layout of all the courses in the program is structurally designed with three levels of thinking and each course learning outcome has been mapped with program outcomes.

The course has been designed as per the National Education Policy guidelines and has some specific features including:

1. Option to exit with Certificate in Liberal Arts (total credit = 44, provided submission of proof of any vocational training received during summer break after end term exam), Diploma in Liberal Arts (Total credit = 88), three-year Degree (total credit = 132), and Degree (Hons.) with research (total Credit = 176) after one-, two-, three- and four-year program respectively completed successfully.
2. The curriculum of each year, with two semesters each, has been designed in such a way that after completion of each level, the student is able to have a complete set of information with specific academic component.
3. The emphasis on practical training through internship meaningfully designed courses has been given for skill development.

2. PROGRAM EDUCATION OBJECTIVES (PEOs)

After completing BA (Hons with Research) Liberal Arts students will be able to:

S. No.	Education Objectives
PEO1	Graduates of the program will be able to critically evaluate complex issues, arguments, and information from multiple perspectives, demonstrating the ability to think analytically and make informed judgments.
PEO2	Graduates will possess strong written, oral, and visual communication skills, enabling them to articulate their ideas clearly and persuasively to diverse audiences in academic, professional, and civic contexts.
PEO3	Graduates will have a broad understanding of the interconnectedness of knowledge across disciplines within the liberal arts, recognizing the value of integrating insights from different fields to address complex problems and explore diverse perspectives.
PEO4	Graduates will demonstrate an appreciation for cultural diversity and global interconnectedness, understanding the historical, social, and cultural contexts that shape human experiences and societies around the world.
PEO 5	Graduates will exhibit ethical awareness and a commitment to social justice, demonstrating the ability to engage responsibly and ethically in their communities and contribute positively to societal well-being.

3. GRADUATE ATTRIBUTES

S. No.	Attributes	Description
1	Professional/ Disciplinary Knowledge	Capable of demonstrating comprehensive knowledge and understanding of one or more disciplines like Language, Literature, Economics, Political Science and Psychology as part of Liberal arts undergraduate program.
2	Practical skills	Empowers graduates with transferable research and analytical skills. These skills include data analysis, research design, and critical thinking, preparing them to tackle complex problems across diverse careers in Economics, Political Science and Social Sciences.
3	Communication Skill	Ability to develop adaptable communication skills. They can tailor their message (written, oral, or visual) to effectively engage diverse audiences, whether presenting research findings to academics, crafting policy briefs for government officials, or explaining complex social science concepts to the public.
4	Cooperation/Team work	Ability to work effectively and respectfully with diverse teams; facilitate cooperative or coordinated effort on the part of a group, and act together as a group or a team in the interests of a common cause and work efficiently as a member of a team like in the field of conflict resolution, consulting and decision making.
5	Professional ethics	Ability to develop a strong ethical compass. They gain awareness of ethical dilemmas in the liberal arts fields and a commitment to responsible conduct throughout their careers.
6	Research / Innovation- related Skills	Ability to analyze, interpret and draw conclusions from quantitative/qualitative data; and critically evaluate ideas, evidence and experiences from an open-minded and reasoned perspective.
7	Critical thinking and problem solving	Capability to apply analytic thought to liberal arts fields; analyze and evaluate evidence, arguments, claims, beliefs on the basis of empirical evidence; identify relevant assumptions or implications; formulate coherent arguments; critically evaluate practices, policies and theories by following scientific approach to knowledge development.
8	Reflective thinking	Critical sensibility to lived experiences, with self- awareness and reflexivity of both self and society.

9	Information/digital literacy	Capability to use ICT in a variety of learning situations, demonstrate ability to access, evaluate, and use a variety of relevant information sources; and use appropriate software for analysis of data for understating issues in social domain.
10	Multi-cultural competence	Possess knowledge of the values and beliefs of multiple cultures and a global perspective; and capability to effectively engage in a multicultural society and interact respectfully with diverse groups.
11	Leadership readiness/qualities	Capability for mapping out the tasks of a team or an organization, and setting direction, formulating an inspiring vision, building a team who can help achieve the vision, motivating and inspiring team members to engage with that vision, and using management skills to guide people to the right destination, in a smooth and efficient way.
12	Lifelong learning	Ability to acquire knowledge and skills, including 'learning how to learn', that are necessary for participating in learning activities throughout life, through self-paced and self-directed learning aimed at personal development, meeting economic, social and cultural objectives, and adapting to changing trades and demands of workplace through knowledge/skill development/reskilling.

4. QUALIFICATION DESCRIPTORS

- **Systematic knowledge and understanding of an academic field:** Students will gain a broad Understanding in the myriad fields of Liberal Arts and Social Sciences, encompassing Language, Literature, Political Science, Economics, and Psychology and all other pertinent fields of Liberal Arts. They will develop a critical understanding of core theories, principles, and current issues within each chosen specialization.
- **Procedural knowledge for different professions:** The program equips students with transferable skill set that is applicable to various professions in research, government, public service, and non-profit sectors. Specialization courses will introduce students to the practices and methodologies used by professionals in their chosen field (e.g., political analysis, economic research, or psychological counseling, content creation etc).
- **Skills in areas related to specialization:** Students will develop specialized research, analysis, and critical thinking skills relevant to their chosen field. Political Science might involve analyzing political data, understanding international relations, or critiquing political ideologies. Economics might involve econometric analysis, modeling, or policy evaluation. Psychology might involve data analysis, experimentation, or psychological assessment techniques.
- **Comprehensive knowledge of scholarly materials:** Students will be exposed to current research, scholarly literature, and data analysis methods specific to Political Science, Economics, and Psychology. The program equips students with the ability to identify and critically evaluate sources in their chosen field.
- **Information gathering and data analysis:** Students will develop skills to identify information needs, collect relevant data (both quantitative and qualitative), and analyze it using appropriate methodologies. This could involve analyzing political polls, economic indicators, or psychological test results, depending on the specialization.
- **Critical thinking and problem solving:** The program emphasizes Critical Thinking and Inquiry. It will embark students with the expertise to apply critical thinking skills to evaluate arguments, evidence, and ideas, discerning logical reasoning and identifying assumptions, biases, and fallacies. It will also engage in scholarly inquiry and research, formulating research questions, conducting literature reviews, and synthesizing information from multiple sources to generate original insights and interpretations.
- **Interdisciplinary Integration:** Students will be able to integrate insights from diverse disciplines within the liberal arts, synthesizing knowledge from literature, history, philosophy, social sciences, natural sciences, and the arts to address complex problems and explore interdisciplinary connections. They will collaborate with peers and experts from different fields to generate interdisciplinary solutions to real-world challenges and engage in meaningful dialogue across disciplinary boundaries.
- **Communication Expression& Research results:** Students will foster in them an approach to Communicate effectively through various mediums, including written essays, oral presentations, and visual representations, demonstrating clarity, coherence, and persuasiveness in expression. They

will employ creative and innovative approaches to expression, adapting communication styles to different audiences and purposes, and utilizing diverse forms of media and technology. They will also be well equipped to communicate their findings effectively, both in writing and orally using the terminology and concepts specific to their chosen specialization. This could involve writing research papers, presenting findings at conferences, or creating policy briefs.

5. PROGRAM OUTCOMES

S. No.	Attribute	Competency
PO1	Professional knowledge	Graduates will demonstrate a deep understanding of key concepts, theories, and practices relevant to their chosen field(s) of interest within the liberal arts, such as literature, history, economics, philosophy, social sciences, natural sciences, or the arts.
PO2	Ethical value & professionalism	Graduates will exhibit ethical awareness and professional integrity in their interactions with colleagues, clients, and stakeholders, adhering to ethical standards and best practices relevant to their chosen field(s) of study and professional endeavors.
PO3	Communication	Graduates will demonstrate creativity and innovation in their communication skills and will develop an enhanced approach to problem-solving and expression, generating novel ideas, solutions, and interpretations that challenge conventional thinking and expand intellectual horizons.
PO4	Evidence based practice/learning	Graduates will demonstrate proficiency in research methods and scholarly inquiry, conducting independent research projects, evaluating academic sources, and contributing original insights to their chosen field of study.
PO5	Entrepreneurship, leadership and mentorship	Graduates will engage as responsible citizens and leaders in their communities, demonstrating a commitment to an encouraging pathway to honing their entrepreneurship skills, they will contribute to social justice, equity, and the common good through civic engagement, advocacy, and service.

6. PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES

S. No.	Competency
PSO1	Graduates will demonstrate the ability to integrate insights from multiple disciplines within the liberal arts, synthesizing knowledge from fields such as literature, economics, history, philosophy, social sciences, natural sciences, and the arts to address complex problems and explore connections between different areas of study.
PSO2	Graduates will exhibit cultural competence and global awareness, understanding the cultural diversity of human societies and appreciating the interconnectedness of local, national, and global perspectives through the study of literature, economics, history, languages, and cross-cultural interactions.
PSO3	Graduates will demonstrate creativity and innovation in their approach to problem-solving, expression, and inquiry, generating original ideas, interpretations, and solutions that challenge conventional thinking and contribute to intellectual and cultural discourse.
PSO4	Graduates will be prepared to pursue further study at the graduate level or to enter a variety of career paths, including but not limited to academia, education, publishing, media and communications, cultural institutions, public service, non-profit organizations, and the creative industries, equipped with the knowledge, skills, and values needed to succeed in diverse professional and academic contexts.

7. SEMESTER-WISE COURSE STRUCTURE (PUNJABI AS MAJOR SUBJECT)

- **DSC (CATEGORY) A – PUNJABI MAJOR**
- **DSC (CATEGORY) B – PUNJABI MINOR**
- **GE – GENERIC ELECTIVE**
- **SEC- SKILL ENHANCEMENT COURSE**
- **AEC- ABILITY ENHANCEMENT COURSE**
- **VAC- VALUE ADDED COURSE**

SEMESTER – I

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280111010	DSC A1	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ	3	1	0	4
0280111020	DSC-A2	ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	3	1	0	4
	DSC-B1	Any Minor Course	3	1	0	4
	GE- 1	Language 1.1	3	1	0	4
	SEC-1	Any from pool	1	0	1	2
	AEC- 1	Any from pool	1	0	1	2
	VAC- 1	Any from pool	1	0	1	2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – II

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280121030	DSC-A3	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਗਰੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ	3	1	0	4
0280121040	DSC-A4	ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ	3	1	0	4
	DSC-B2	Any Minor Course	3	1	0	4
	GE- 2	Language 2.1	3	1	0	4
	SEC-2	Any from pool	1	0	1	2
	AEC- 2	Any from pool	1	0	1	2
	VAC- 2	Any from pool	1	0	1	2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – III

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280131050	DSC-A5	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ	3	1	0	4
0280131060	DSC-A6	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ	3	1	0	4
	DSC-B3	Any Minor Course	3	1	0	4
	GE – 3	Language 1.2	3	1	0	4
	IACP					
	SEC-3	Any from pool	1	0	1	2
	AECC-3	Any from pool	1	0	1	2
	VAC- 3	Any from pool	1	0	1	2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – IV

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280141070	DSC-A7	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	3	1	0	4
0280141080	DSC-A8	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ -I (ਮੁੱਢ ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ)	3	1	0	4
	DSC-B4	Any Minor Course	3	1	0	4
	GE – 4	Language 2.2	3	1	0	4
	IACP					
	SEC-4	Any from pool	1	0	1	2
	AECC-4	Any from pool	1	0	1	2
	VAC- 4	Any from pool	1	0	1	2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – V

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280151090	DSC-A9	ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	3	1	0	4
0280151100	DSC-A10	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ -I	3	1	0	4
	DSC-B5	Any Minor Course	3	1	0	4
0280152010/ 0280152020	DSE-1	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ/ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਟਕ	3	1	0	4
	GE- 5	Any from pool	3	1	0	4
	IACP		1	0	1	2
	SEC-5	Any from pool				
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – VI

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280161110	DSC-A11	ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ	3	1	0	4
0280161120	DSC-A12	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ	3	1	0	4
	DSC-B6	Any Minor Course	3	1	0	4
0280162030/ 0280162040	DSE-2	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ/ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਵਲ	3	1		4
	GE- 6	Any from pool	3	1	0	4
	IACP		1	0	1	2
	SEC-6	Any from pool				
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – VII

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280171130	DSC-A13	ਖੋਜ ਵਿਧੀ	3	1		4
0280172050/ 0280172060	DSE-3	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ -II / ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ	3	1		4
0280172070/ 0280172080	DSE-4	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ / ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	3	1		4
	GE-7	Any from pool				
0280172090/ 0280172100	DSE-5	ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ/ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ	3	1		4
	GE-8	Any from pool				
		Dissertation on Major/Minor / Academic Project/Entrepreneu rship				6
		Total				22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – VIII

Unique Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
0280181140	DSC-14	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ -II (1851 ਈ.-ਹੁਣ ਤੱਕ)	3	1		4
0280182110/ 0280182120	DSE-6	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ / ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ	3	1		4
0280182130/ 0280182140	DSE -7	ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ / ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ	3	1		4
	GE-9	Any from pool				
0280182150/ 0280182160	DSE-8	ਅਨੁਵਾਦ: ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ / ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ	3	1		4
	GE-10	Any from pool				
		Dissertation on Major/Minor / Academic Project/Entrepreneu				6

		rship				
		Total				22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

Multidisciplinary Generic Electives (MGE)

Multidisciplinary Generic Electives is credited and choice-based. The students make a choice from pool of MGE offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Multidisciplinary Generic Electives)

Value Added Courses (VAC)

Value Added Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of VAC offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Value Added Courses)

Ability Enhancement Compulsory Course (AEC)

Ability Enhancement Compulsory Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of AEC offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Ability Enhancement Compulsory Course)

Skill Enhancement Courses (SEC)

Ability Enhancement Compulsory Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of AEC offered by the Faculty under the University.

**8. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MAJOR)**

SEMESTER – I

Course Type	Course Title
DSC A1	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ
DSC A2	ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ

DSC A1 (ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280111010
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ
Semester	I
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸਣ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਵੇਂਸ਼, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਬਾਰੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।

CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
COS	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	1	2	1	1	2	2	2	1
CO2	2	1	3	2	2	3	2	3	1
CO3	2	1	3	2	2	3	2	3	1
CO4	2	1	2	2	1	2	2	2	1
Avg	2	1	2.5	1.75	1.5	2.5	2	2.5	1
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (12 Hours) ਭਾਸ਼ਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ; ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਉਪਭਾਸ਼ਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਪਭਾਸ਼ਾ, ਰਜਿਸਟਰ, ਗੁਪਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਿਜਿਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਓਲ।								
2	ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ (10 Hours) ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ : ਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ (ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ ਅਤੇ ਅਰਧ ਸਵਰ), ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ : (ਪਿੱਚ, ਸੁਰ, ਵਾਕ ਸੁਰ, ਨਾਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਦਬਾ), ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।								
3	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ (13 Hours) 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ , ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ।								

	3.2 ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਵਾਕਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
	3.3 ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ , ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਸਿਧਾਂਤ
4	ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (10 Hours) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਰੋਮਨ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਆਤਮ ਸਿੰਘ ,ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ,ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1988.

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1980
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2004.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974.
- ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੱਸਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਵ-ਵਾਕਾਂਸ਼ : ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998.
- ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1988.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1991-92.
- ਜੀ.ਬੀ.ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸ਼ਿਮਲਾ, 1950.
- ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959.
- ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1964.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1996.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2016.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੇਸ਼), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2000.
- ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016.

- ਵੇਦ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ,ਪਰਿਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ,ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ,ਜਲੰਧਰ, 1981.
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ,ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ (ਅੰਕ-41), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।
- ਆਲੋਚਨਾ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ,ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ,ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਖੇਜ-ਦਰਪਣ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-40, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਭਾਖਾ-ਸੰਜਮ ,ਵਾਲਿਯੂਮ -22
- Harjit Singh Gill, H.A. Gleason, A Reference Grammar of Punjabi, Publication Baeuro, Punjabi University, Patiala, 1969.
- F.D. Sassure, Course in General Linguistics, Glasgow: William Collins Sons & Co. Ltd. 1974.

DSC A2 (ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280111020
Course Title	ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
Semester	I
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਕੁਝ ਜਾਨਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਲਾਮ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ) ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ) ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak,	

M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	1	1	2	2	2	2	2
CO2	2	2	1	1	2	2	2	2	2
CO3	3	3	1	2	3	3	3	2	2
CO4	3	3	1	2	3	3	3	2	2
Avg	2.5	2.5	1	1.5	2.5	2.5	2.5	2	2
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (10 Hours) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਸੂਫੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ (ਕਾਫੀ, ਸਤਵਾਰਾ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ								
2	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (10 Hours) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੀ –ਰੂਪਾਕਾਰ (ਸਲੋਕ, ਪੱਟੀ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂਮਾਂਹ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ								
3	ਸੂਫੀ ਕਲਾਮ (12 Hours) 1. ਸਲੋਕ : ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਕੇ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ) ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀ ਸੂਫੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ, ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ								

	ਕਲਤਾਮਕ ਜੁਗਤਾਂ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਭਾਸ਼ਾ 2. ਕਲਾਮ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ (ਪਾ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਚੋਣਵੀਆਂ 20 ਕਾਫੀਆਂ) ਸੂਫੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
4	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (13 Hours) 1. ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ (ਬ੍ਰਹਮ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਜੀਵ, ਆਤਮਾ, ਜੀਵ-ਆਤਮਾ, ਗੁਰੂ, ਕਰਮ, ਆਵਾਗਵਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ), ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 2. ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ) ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ (ਬ੍ਰਹਮ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਜੀਵ, ਆਤਮਾ, ਜੀਵ-ਆਤਮਾ, ਗੁਰੂ, ਕਰਮ, ਆਵਾਗਵਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ), ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-

Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੋਰ ਅਤੇ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਸਲੋਕ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ (ਸਟੀਕ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1946.
- ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਰਦਾ, ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1973.
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ (ਜੀਵਨ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਰਚਨਾ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002.
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਬਾਰਹਮਾਹ ਤੁਖਾਰੀ ਤੇ ਮਾਝ (ਬਹੁ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2024.
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2018.
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਜੀਵਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਕਾਵਿ ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2000.
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਟੀਕਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014.
- ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸ਼ਾਹਕਾਰ: ਜਪੁਜੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1975.
- ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2003.
- ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਵਿ : ਰੂਪਾਕਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001.
- ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.

- ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਚਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014.
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1969.
- ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਜਪੁਜੀ: ਇਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1969.
- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ, ਸੁਖਮਨੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2022.
- ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਵਿਵੇਚਨ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2012.
- ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਟੀਕ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਦਨ, ਦਿੱਲੀ। ਮਹਿੰਦਰ ਕੋਰ ਗਿੱਲ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਰੱਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1982.
- ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਟੀਕ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1930.
- ਮਹਿੰਦਰ ਕੋਰ ਗਿੱਲ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ, 1975.
- ਰਾਏ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999.
- ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ, ਦਿੱਲੀ, 1968.
- ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਪੋਇਟਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017.
- ਖੇਜ-ਦਰਪਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ – 42, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਦਰਪਣ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-46, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ (ਦੋਵੇਂ ਭਾਗ), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

**9. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MAJOR)**

SEMESTER – II

Course Type	Course Title
DSC A3	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਗਰੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
DSC A4	ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

DSC A3 (ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280121030
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
Semester	II
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਟਕ (ਬੋਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ – ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ (ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਟੇਜੀ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ, ਟੀ.ਵੀ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਣਗੇ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ (ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ

	ਨਾਟਕ) ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ 1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਇਕਾਂਗੀ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਬਿਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਰਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਯਥਾਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਾਲ ਵਿਚਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਟੈਕਸਟ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium

Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	3	2	2	1	1	1	3	2	2
CO2	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO3	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO4	2	3	3	2	2	1	2	3	3
Avg	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75

Course Content:

L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		

1	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (10 Hours) ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ-ਪਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
2	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : 1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਇਕਾਂਗੀ (ਸੰਪਾ. ਮਨਜੀਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) (12 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਬਿਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ (ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਐਲਖ) (12 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਕਿਸਾਨੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ (ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ) (11 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-

Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉਮਾ ਸੇਠੀ, ਨਾਟ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਗਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ, 2003.
- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਤੇ ਨਾਟਕ ਕਲਾ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਨਾਟ-ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1975.
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987.
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਨਾਟ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-45, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

DSC A4 (ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280121040
Course Title	ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ
Semester	II
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਡੂੰਘਿਆਈ ਨਾਲ ਜਾਨਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੱਸੀ ਹਾਸਮ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੱਸੀ ਹਾਸਮ ਵਿਚਲੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਵਿਚਲੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

	ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਟੈਕਸਟ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	2	1	1	2	2	2	3
CO2	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO3	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO4	3	3	2	1	2	2	3	2	3
Avg	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ (10 Hours) ਮੱਧਕਾਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ (ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਜੰਗਨਾਮਾ), ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ, ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਜੰਗਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੰਗਨਾਮੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ : ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ								
2	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ –ਹਾਸਮ (ਡਾ. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੰਪਾ.) (12 Hours) ਕਿੱਸਾ ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ –ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਹਾਸਮ, ਕਿੱਸਾ ਸੱਸੀ-ਪੁੰਨੂੰ ਵਿਚ ਯੁੱਗ ਚਿੱਤਰਣ, ਸੱਸੀ-ਹਾਸਮ ਵਿਚ ਪਾਤਰ –ਚਿੱਤਰਣ, ਸੱਸੀ – ਹਾਸਮ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ								

3	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ (ਡਾ. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਸੰਪਾ.) (13 Hours) ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ, ਹੀਰ-ਵਾਰਿਸ ਦੀ ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ
4	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ (ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.) (10 Hours) ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ, ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਾਤਰ-ਉਸਾਰੀ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾ-ਪੱਖ

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test

Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਕਿੱਸਾ ਸੰਸਾਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਕਿੱਸਾ ਪਰਿਪੇਖ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸੇ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1997.
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਕਿੱਸਾ ਸੰਸਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ,
- ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ, 2005.
- ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜੰਗਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ, ਸੇਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
- ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004.
- ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ : ਇਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
- ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ (ਅਹਿਮਦਯਾਰ), ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਕਾ, ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, (ਅੰਕ-27), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਕਾ, ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ, ਹੀਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ (ਅੰਕ-5), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।

**10. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MAJOR)**

SEM-III

Course Type	Course Title
DSC A5	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
DSC A6	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

DSC A5 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ)

Akal College of Arts & Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	B.A. (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280131050
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
Semester	III
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ ਮਸਲਨ, ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਜਨੈਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਹਜ ਬਿਰਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ-ਸੰਸਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀ 'ਦੁਆਦਸ਼ੀ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਇਕੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਹਿੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਮਸਲਨ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਤਾਪ, ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਚਾਰਾ, ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਕਟ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਬਨਾਮ ਟੁੱਟਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਮਸਲਨ, ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਔਰਤ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ, ਅਜੋਕੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਿਉਣ ਦੀ ਤਾਪ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਨਾਂਹਮੂਲਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਿੰਝ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	2	1	1	2	2	2	3
CO2	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO3	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO4	3	3	2	1	2	2	3	2	3
Avg	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (10 Hours) 1.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ (ਕਥਾਨਕ, ਪਾਤਰ, ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ, ਉਦੇਸ਼, ਟੱਕਰ) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵਾਦ)								
2	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (10 Hours) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ								
3	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਦੁਆਦਸ਼ੀ (ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ) (12 Hours) 3.1 ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਹੱਥਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ								
4	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ (ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ) (13 Hours) 4.1 ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਹੱਥਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ								

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
--------------------------------	---------------

Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਪੁਸ਼ਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1970
- ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਦੁਆਦਸ਼ੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2018.
- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1987.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ (1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005.
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1988.
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1993.
- ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1994.

- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮੂਲਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999.
- ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਸਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979.

DSC A6 (ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ)

Akal College of Arts & Social Sciences									
Name of the Department		Punjabi							
Name of the Program		B.A. (Hons with Research) Liberal Arts							
Course Code		0280131060							
Course Title		ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ							
Semester		III							
Number of Credits		4 (3+1+0)							
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣਗੇ।							
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ‘ਕਾਵਿ ਜੋਤ’ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚਲੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ‘ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ’ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਮਕਾਲੀ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।							
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:									
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।								
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।								
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਕਾਵਿ ਜੋਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪੱਖਾਂ, ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਚੇਤੰਨ ਹੋਣਗੇ।								
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	3	2	2	1	1	1	3	2	2
CO2	2	3	3	2	2	1	2	3	3

CO3	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO4	2	3	3	2	2	1	2	3	3
Avg	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (10 Hours) 1.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਜਨਮ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੜਾਅ, ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲੇ ਮੂਲ ਤੱਤ 1.2 ਕਵਿਤਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ (ਰੁਬਾਈ, ਗੀਤ, ਗ਼ਜ਼ਲ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ								
2	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (10 Hours) 2.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ-ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੱਸਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦ, ਜੁਝਾਰਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਨਾਰੀਵਾਦ) 2.2 ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਮੂਲ ਨਿਖੇੜ								
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਾਵਿ ਜੋਤ (ਸੰਪਾ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ, ਨਸੀਬ ਬਵੇਜਾ) (13 Hours) 3.1 ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਸਬੰਧਿਤ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਅਲੰਕਾਰ, ਰਸ, ਛੰਦ, ਬਿੰਬ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ)								
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (ਸੰਪਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ) (12 Hours) 4.1 ਸਮਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਸਬੰਧ, ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਅਲੰਕਾਰ, ਰਸ, ਛੰਦ, ਬਿੰਬ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ)								

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਲੰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1979.
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ-ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959.
- ਐਸ. ਤਰਸੇਮ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਲਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2004.
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1980.
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਵਨੀਤਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
- ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1991.
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪੁਨਰ ਸੰਵਾਦ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999.
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ - ਸਰੋਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017.
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ- ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007.
- ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2005.

- ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਸੰਪਾ.), ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਵਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1991.
- ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਸੰਦਰਭਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012.
- ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਆਲੋਚਨਾ, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1993.
- ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਪ੍ਰਗੀਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ-ਬੁਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਯੋਗਰਾਜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੁਹਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984.
- ਯੋਗਰਾਜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਸੁਹਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2010.
- ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਨਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006.
- ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪੁਨਰ ਚਿੰਤਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1991.
- ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1986.
- ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ਖੋਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਅੰਕ-22, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੋਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, (ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਅੰਕ-51, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

**11. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MAJOR)**

SEM IV

Course Type	Course Title
DSC A7	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
DSC A8	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ-I (ਮੁੱਢ ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ)

DSC A7 (ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ)

Akal College of Arts & Social Sciences									
Name of the Department		Punjabi							
Name of the Program		B.A. (Hons with Research) Liberal Arts							
Unique Code		0280141070							
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ							
Semester		IV							
Number of Credits		4 (3+1+0)							
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਨਾਟਕਾਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਥੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲਗਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।							
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।							
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:									
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ‘ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ’ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪਾਸਾਰ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼, ਨਿਮਨ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਤਾਪ ਤੇ ਲੁੱਟ, ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਟੁੱਟ ਰਹੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ‘ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ’ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਔਰਤ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਮਝਣਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	2	1	1	2	2	2	3
CO2	3	3	2	1	2	2	3	2	3

CO3	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO4	3	3	2	1	2	2	3	2	3
Avg	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3

Course Content:

L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (10 Hours) 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ (ਉਦੇਸ਼, ਕਥਾਨਕ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਪਾਤਰ, ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ, ਟੱਕਰ) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਤੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵਾਦ)		
2	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (10 Hours) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ		
3	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ (ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ) (13 Hours) 3.1 ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤਹਿਤ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਹੱਥਲੇ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ (ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ) (12 Hours) 4.1 ਨਾਰੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਹੱਥਲੇ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਜੁਗਤਾਂ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-

Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗਲਪ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਦਿੱਲੀ, 1982.
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਚੇਤਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988.
- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012.
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ, ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979.
- ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974.
- ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਨਾਵਲਕਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਰੰਚਨਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।
- ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1995.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978.

- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1992.
- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਜੇਤਿ ਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006.
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1992.
- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਆਧੁਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਟੀ. ਆਰ ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988.
- ਟੀ. ਆਰ ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1988.
- ਦਰਸ਼ਨ ਗਰੋਵਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1998.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, 1989.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਗਲਪਕਾਰ ਡਾ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996.
- ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਗਰਾ, ਨਾਵਲੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸੰਚਾਰਗਤ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006.
- ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਗਲਪ ਚੇਤਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1993.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-50, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-19, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

DSC A8 (ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ-1 (ਮੁੱਢ ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ)

Akal College of Arts & Social Sciences									
Name of the Department		Punjabi							
Name of the Program		B.A. (Hons with Research) Liberal Arts							
Course Code		0280141080							
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ-1 (ਮੁੱਢ ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ)							
Semester		IV							
Number of Credits		4 (3+1+0)							
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।							
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਣ ਸਿੱਖਣਗੇ।							
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:									
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਲਵੰਡ ਅਤੇ ਨਾਮਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।								
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।								
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।								
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	3	2	2	1	1	1	3	2	2
CO2	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO3	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO4	2	3	3	2	2	1	2	3	3

Avg	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (11 Hours) 1.1 ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਦੇਵਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜ 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਾਲਵੰਡ ਅਤੇ ਨਾਮਕਰਨ (ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ), ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਆਧਾਰ।								
2	ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ (9 Hours) ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਨਾਥ-ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ, ਭਗਤੀ ਮੱਤ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ)								
3	ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ (13 Hours) 3.1 ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ) 3.2 ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ)								
4	ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (12 Hours) 4.1 ਸਮੁੱਚੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 4.2 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ								

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-

Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014.
- ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਲਦਾਂ।
- ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013.
- ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਪਟਿਆਲਾ, 1979.
- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, (ਆਦਿ-1700 ਈ.), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1991.
- ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ ਦੂਜਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2000.
- ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, (1701 ਈ. -1900 ਈ.), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
- Mohan Singh, Diwana, A History of Punjabi Literature, Kasturi Lal & Sons, Amritsar, 1933.
- Mohan Singh, Diwana, Introduction to Punjabi Literature, Nanak Singh pustakmala, Amritsar, 1951.
- Sant Singh Sekhon & Kartar singh Duggal, A history of Punjabi Literature, Sahitya Academy, New Delhi, 1992.

12. SEMESTER-WISE COURSE STRUCTURE

(PUNJABI AS MINOR SUBJECT)

SEMESTER – I

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC A1					4
	DSC-A2					4
0280111010	DSC-B1	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ	3	1	0	4
	GE- 1					4
	SEC-1					2
	AECC- 1					2
	VAC- 1					2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – II

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC-A3					4
	DSC-A4					4
0280121030	DSC-B2	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਗਰੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ	3	1	0	4
	GE- 2					4
	SEC-2					2
	AECC- 2					2
	VAC- 2					2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – III

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC-A5					4
	DSC-A6					4
0280131050	DSC-B3	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ	3	1	0	4
	GE – 3					4
	IACP/ SEC-3					2
	AECC-3					2
	VAC- 3					2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – IV

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC-A7					4
	DSC-A8					4
0280141070	DSC-B4	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	3	1	0	4
	GE – 4					4
	IACP/ SEC-4					2
	AECC-4					2
	VAC- 4					2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – V

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC-A9					4
	DSC-A10					4
0280151090	DSC-B5	ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	3	1	0	4
	DSE-1					4
	GE- 5					4
	IACP/ SEC-5					2
	Total					22

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

SEMESTER – VI

Course Code	Course	Course Title	Credit Distribution (Hours/Week)			
			L	T	P	C
	DSC-A11					4
	DSC-A12					4
0280161110	DSC-B6	ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ	3	1	0	4
	DSE-2					4
	GE- 6					4
	IACP/ SEC-6					2

	Total				22
--	--------------	--	--	--	-----------

Note – L: Lecture Hour/week, T: Tutorial Hour/week, P: Practical Hour/week, C: Credits

Multidisciplinary Generic Electives (MGE)

Multidisciplinary Generic Electives is credited and choice-based. The students make a choice from pool of MGE offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Multidisciplinary Generic Electives)

Value Added Courses (VAC)

Value Added Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of VAC offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Value Added Courses)

Ability Enhancement Compulsory Course (AEC)

Ability Enhancement Compulsory Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of AEC offered by the Faculty under the University. (Reference: University Umbrella Ability Enhancement Compulsory Course)

Skill Enhancement Courses (SEC)

Ability Enhancement Compulsory Courses is credited and choice-based. The students make a choice from pool of AEC offered by the Faculty under the University.

**13. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MINOR)**

SEMESTER – I

Course Type	Course Title
DSC-B1	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ

DSC-B1 (ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280111010
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ
Semester	I
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸਣ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਵੇਂਸ, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਬਾਰੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ ਵਿਉਂਤ, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ

		ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।							
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
COS	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	1	2	1	1	2	2	2	1
CO2	2	1	3	2	2	3	2	3	1
CO3	2	1	3	2	2	3	2	3	1
CO4	2	1	2	2	1	2	2	2	1
Avg	2	1	2.5	1.75	1.5	2.5	2	2.5	1
Course Content:									
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)		P (Hours/Week)		Total Hour/Week				
3hrs./Week	1hrs./Week		0		4hrs./Week				
Unit	Content & Competencies								
1	ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (12 Hours) ਭਾਸ਼ਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ; ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਉਪਭਾਸ਼ਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਪਭਾਸ਼ਾ, ਰਜਿਸਟਰ, ਗੁਪਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਿਜ਼ਿਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਓਲ।								
2	ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ (10 Hours) ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ : ਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ (ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ ਅਤੇ ਅਰਧ ਸਵਰ), ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ : (ਪਿੱਚ, ਸੁਰ, ਵਾਕ ਸੁਰ, ਨਾਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਦਬਾ), ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।								
3	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ, ਵਾਕ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ (13 Hours) (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ , ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ। (ਅ) ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਵਾਕਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (ੲ) ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ , ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਸਿਧਾਂਤ								

4	ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (10 Hours) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਰੋਮਨ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ
---	---

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.

- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1980
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2004.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974.
- ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੱਸਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਵ-ਵਾਕਾਂਸ਼ : ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998.
- ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1988.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1991, 92.
- ਜੀ.ਬੀ.ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸ਼ਿਮਲਾ, 1950.
- ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959.
- ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1964.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1996.
- ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2016.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2000.
- ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016.
- ਵੇਦ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਪਰਿਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ, 1981.

- ਖੋਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ,ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ (ਅੰਕ-41), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।
- ਆਲੋਚਨਾ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ,ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ,ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਖੋਜ-ਦਰਪਣ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-40, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਭਾਖਾ-ਸੰਜਮ ,ਵਾਲਿਯੂਮ -22
- Harjit Singh Gill, H.A. Gleason, A Reference Grammar of Punjabi, Publication Baeuro, Punjabi University, Patiala, 1969.
- F.D. Sassure, Course in General Linguistics, Glasgow: William Collins Sons & Co. Ltd. 1974.

**14. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MINOR)**

SEMESTER – II

Course Type	Course Title
DSC-B2	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ

DSC-B2 (ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	BA (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280121030
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
Semester	II
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਟਕ (ਬੋਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ – ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ (ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਟੇਜੀ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ, ਟੀ.ਵੀ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਣਗੇ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ (ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ

	ਨਾਟਕ) ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ 1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਇਕਾਂਗੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਬਿਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਰਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਯਥਾਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਾਲ ਵਿਚਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਟੈਕਸਟ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium

Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	3	2	2	1	1	1	3	2	2
CO2	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO3	2	3	3	2	2	1	2	3	3
CO4	2	3	3	2	2	1	2	3	3
Avg	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75

Course Content:

L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		

1	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (10 Hours) ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ-ਪਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
2	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : 1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਇਕਾਂਗੀ (ਸੰਪਾ. ਮਨਜੀਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) (12 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਬਿਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ (ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਐਲਖ) (12 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਕਿਸਾਨੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨਾ ਕਾਈ (ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ) (11 Hours) ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-

Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉਮਾ ਸੇਠੀ, ਨਾਟ-ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਗਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ, 2003.
- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਤੇ ਨਾਟਕ ਕਲਾ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਨਾਟ-ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1975.
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987.
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਕਾ, ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਕਾ, ਨਾਟ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-45, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

**15. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MINOR)**

SEMESTER – III

Course Type	Course Title
DSC-B3	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ

DSC-B3 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ)

Akal College of Arts & Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Name of the Program	B.A. (Hons with Research) Liberal Arts
Course Code	0280131050
Course Title	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
Semester	III
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ ਮਸਲਨ, ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਜਨੈਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਹਜ ਬਿਰਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ-ਸੰਸਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀ 'ਦੁਆਦਸ਼ੀ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਇਕੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਹਿੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਮਸਲਨ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਤਾਪ, ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਚਾਰਾ, ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਕਟ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਬਨਾਮ ਟੁੱਟਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਮਸਲਨ, ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਔਰਤ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ, ਅਜੇਕੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਿਉਣ ਦੀ ਤਾਪ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਨਾਂਹਮੂਲਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਿੰਝ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	2	1	1	2	2	2	3
CO2	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO3	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO4	3	3	2	1	2	2	3	2	3
Avg	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3

Course Content:

L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (10 Hours) 1.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ (ਕਥਾਨਕ, ਪਾਤਰ, ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ, ਉਦੇਸ਼, ਟੱਕਰ) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵਾਦ)		
2	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (10 Hours) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ		
3	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਦੁਆਦਸ਼ੀ (ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ) (12 Hours) 3.1 ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਹੱਥਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ		
4	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ (ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ) (13 Hours) 4.1 ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਹੱਥਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
--------------------------------	---------------

Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਪੁਸ਼ਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1970
- ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਦੁਆਦਸ਼ੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2018.
- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1987.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ (1960 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005.
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1988.
- ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1993.
- ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1994.

- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮੂਲਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999.
- ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਸਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979.

**16. SEMESTER-WISE COURSE DETAILS
(PUNJABI AS MINOR)**

SEMESTER – IV

Course Type	Course Title
DSC-B4	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ

DSC-B4 (ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ)

Akai College of Arts & Social Sciences									
Name of the Department		Punjabi							
Name of the Program		B.A. (Hons with Research) Liberal Arts							
Course Code		0280141070							
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ							
Semester		IV							
Number of Credits		4 (3+1+0)							
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਨਾਟਕਾਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਥੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲਗਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।							
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।							
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:									
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ‘ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ’ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪਾਸਾਰ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼, ਨਿਮਨ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਤਾਪ ਤੇ ਲੁੱਟ, ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਟੁੱਟ ਰਹੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।								
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ‘ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ’ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਔਰਤ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਮਝਣਗੇ।								
Mapping of Course Outcomes (COs) to Program Outcomes (POs) S=strong, W=weak, M=medium									
Cos	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4
CO1	2	2	2	1	1	2	2	2	3
CO2	3	3	2	1	2	2	3	2	3

CO3	3	3	2	1	2	2	3	2	3
CO4	3	3	2	1	2	2	3	2	3
Avg	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3

Course Content:

L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (10 Hours) 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ (ਉਦੇਸ਼, ਕਥਾਨਕ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਪਾਤਰ, ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ, ਟੱਕਰ) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਤੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵਾਦ)		
2	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (10 Hours) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ		
3	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ (ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ) (13 Hours) 3.1 ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤਹਿਤ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਹੱਥਲੇ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ (ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ) (12 Hours) 4.1 ਨਾਰੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਵਲ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਹੱਥਲੇ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਜੁਗਤਾਂ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15

Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗਲਪ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਦਿੱਲੀ, 1982.
- ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਚੇਤਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988.
- ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012.
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ, ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979.
- ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974.
- ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਨਾਵਲਕਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
- ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998.
- ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਰੰਚਨਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।
- ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1995.
- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978.
- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1992.

- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਜੇਤਿ ਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006.
- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1992.
- ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਆਧੁਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- ਟੀ. ਆਰ ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988.
- ਟੀ. ਆਰ ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1988.
- ਦਰਸ਼ਨ ਗਰੇਵਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1998.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, 1989.
- ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਗਲਪਕਾਰ ਡਾ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996.
- ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਗਰਾ, ਨਾਵਲੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸੰਚਾਰਗਤ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006.
- ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਗਲਪ ਚੇਤਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1993.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-50, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਖੇਜ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-19, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

17. MAPPING OF COURSE OUTCOMES, PROGRAM OUTCOMES AND PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES

Sem.	Course Code	Course Title	Credit	P O1	P O2	P O3	P O4	P O5	PS O1	PS O2	PS O3	PS O4
I	0280111010	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ	4	2	1	2.5	1.75	1.5	2.5	2	2.5	1
I	0280111020	ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	4	2.5	2.5	1	1.5	2.5	2.5	2.5	2	2
II	0280121030	ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ	4	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3
II	0280121040	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ	4	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75
III	0280131050	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ	4	2	1	2.5	1.75	1.5	2.5	2	2.5	1
III	0280131060	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ	4	2.5	2.5	1	1.5	2.5	2.5	2.5	2	2
IV	0280141070	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	4	2.75	2.75	2	1	1.75	2	2.75	2	3
IV	0280141080	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ - I (ਮੁੱਢ ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ)	4	2.25	2.75	2.75	1.75	1.75	1	2.25	2.75	2.75

18. PUNJABI AS GENERIC ELECTIVE

GE- I (ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ -I)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Course Code	0280013010/0280023010
Course Title	ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ -I
Semester	I/II
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਜਾਗੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੰਨਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ

	ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO4	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (10 Hours) ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਅਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਪੈਰ੍ਹਾ-ਰਚਨਾ ਵਿਚੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਚੋਣ-ਅਭਿਆਸ		
2	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ (8 Hours) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੰਨਗੀਆਂ		
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਸੰਪਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ) (14 Hours) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜ ਕਵੀਆਂ (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ) ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਸਬੰਧਿਤ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਸੰਪਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ) (13 Hours) (ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ (ਸਤਾਈ ਜਨਵਰੀ, ਪਠਾਣ ਦੀ ਧੀ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਭੇਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬੈਲਦ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ		

	ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾ-ਪੱਖ
--	--

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991,92

- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਗਲਪ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ –ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.

GE-2 (ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ -II)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Course Code	0280023020
Course Title	ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ -II
Semester	II
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਕਾਰਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਜਾਗੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਹਤਿਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।
CO4	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।			
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (10 Hours) ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਪੁਰਖ, ਕਾਲ ਅਤੇ ਕਾਰਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਪੈਰਾ-ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਚੋਣ-ਅਭਿਆਸ		
2	ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (8 Hours) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ		
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਸੰਪਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ) (15 Hours) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜ ਕਵੀਆਂ (ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਜਗਤਾਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਪਾਸ਼, ਮਨਜੀਤ ਟਿਵਾਣਾ) ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਸਬੰਧਿਤ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਸੰਪਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ) (12 Hours) (ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ (ਇਕ ਬਾਲੜੀ ਦੇ ਪਤਾਸੇ, ਜਿਉਣ ਜੋਗੇ, ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ, ਬਠਲੂ ਚਮਿਆਰ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਉੱਗਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕਲਾ-ਪੱਖ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991,92
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਗਲਪ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ –ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.

- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019.
- ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.

GE- 3 (ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ –III)

Akai College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Course Code	0280033030
Course Title	ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ -III
Semester	III
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਦੇ ਕਾਰਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਜਾਗਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਢ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨ ਹੋਣਗੇ।
CO4	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ

ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।			
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	NIL	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ (10 Hours) 1.1 ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ : ਖੰਡੀ (ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ) ਅਤੇ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ (ਸੁਰ, ਬਲ, ਪਿੱਚ, ਨਾਸਿਕਤਾ)		
2	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (10 Hours) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ, ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟਾਂ ਉੱਪਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲੱਭਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ		
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (1700 ਈ. ਤੱਕ), ਮੁੱਖ ਸੰਪਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (13 Hours) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਸਬੰਧਿਤ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਮੰਚ ਦਰਸ਼ਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਸੰਪਾ. ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ (12 Hours) ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਚਾਰ ਇਕਾਂਗੀਆਂ (ਸੁਹਾਗ, ਇਕ ਐਤਵਾਰ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜਾ, ਨਵਾਂ ਚਾਨਣ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾ-ਪੱਖ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45

Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010.
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991,92.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਨਾਟ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2017.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ –ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਰਾੜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.

GE- 4 (ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ –IV)

Akali College of Arts and Social Sciences	
Name of the Department	Punjabi
Course Code	0280043040
Course Title	ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ – IV
Semester	IV
Number of Credits	4 (3+1+0)
Course Prerequisite	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਮਝ-ਸੂਝ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ।
Course Synopsis	ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਜਾਗੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:	
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿਚੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।
CO3	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿ ਚੇਤਨ ਹੋਣਗੇ।
CO4	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
3hrs./Week	1hrs./Week	0	4hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ (10 Hours) 1.1 ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਰਚਨਾ 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਵਿਉਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ		
2	ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ (10 Hours) 2.1 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖਣ ਅਭਿਆਸ 2.2 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਪ੍ਰੈੱਸ-ਨੋਟ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖਣ ਅਭਿਆਸ।		
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (1700 ਈ. ਤੱਕ), ਮੁੱਖ ਸੰਪਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (13 Hours) ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ		
4	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਮੰਚ ਦਰਸ਼ਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਸੰਪਾ. ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ (12 Hours) ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਹੱਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਚਾਰ ਇਕਾਂਗੀਆਂ (ਗਉਮੁਖਾ-ਸ਼ੇਰਮੁਖਾ, ਜ਼ੈਲਦਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਚਾਰੀ ਮਾਂ, ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾ-ਪੱਖ		

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	45
Practical	-
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	15
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-

Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	60

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991,92.
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਨਾਟ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2017.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ –ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਰਾੜ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2021.

19. PUNJABI AS ABILITY ENHANCEMENT (AEC)

AEC-1 (ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ-1)

Akai College of Arts and Social Sciences			
Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280015011/0280025011	
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ-।	
Semester		I/II	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਬੋਲ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।	
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਲੇਖਣ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਰਨੀ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./Week	0	2hrs./Week	3hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਵਰਣਮਾਲਾ ਗਿਆਨ (4 Hours) 1.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਅਭਿਆਸ । 1.2 ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲੇਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ।		
2	ਅੱਖਰ ਗਿਆਨ (4 Hours) 2.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਲਿਖਤ ਅਭਿਆਸ ।		

	2.2 ਅੱਖਰ ਕੋਸ਼ਲ ਸਿੱਖਿਆ : ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ।
3	ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ (3 Hours) ਦੋ ਅੱਖਰੀ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਬੋਲ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਅਭਿਆਸ
4	ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ (4 Hours) ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਲੈਬ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। 5.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਲੈਬ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਆਡੀਓ-ਵੀਡੀਓ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਖੇਡ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। 5.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗੀਤ ਅਤੇ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਖਰ/ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	45

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)

Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
- ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਗਿਆਨ (ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011.
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991,92.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ –ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ.ਡੀ.(ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011.

AEC-II (ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ-II)

Akali College of Arts and Social Sciences			
Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280035031/ 0280045041	
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ -II	
Semester		III / IV	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਛੁੱਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਗੇ।	
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO2	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./Week	0	2hrs./Week	3hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ (2 Hours) ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ)		
2	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਗਿਆਨ ਸਰੋਵਰ-ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (ਸੰਪਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ) (6 Hours) ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਚੋਣਵੇਂ ਨਿਬੰਧ (ਪਾਣੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਬਦਲਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪਾਠ		

	ਆਧਾਰਿਤ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ
3	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ : ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਸੰਪਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ) (4 Hours) ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ (ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬੋਲਦਾ, ਇੱਕ ਬਾਲੜੀ ਦੇ ਪਤਾਸੇ, ਜਿਊਣ ਜੋਗੇ, ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ) ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਧਾਰਿਤ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ
4	ਅਨੁਵਾਦ ਅਭਿਆਸ (3 Hours) 4.1 ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ 100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ 4.2 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਖੇਡ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 5.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਲਿਖਣ ਕੋਸ਼ਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। 5.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਨ ਕੋਸ਼ਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। 5.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਖੇਡ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	45

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਡਾ. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2014.
- ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
- ਡਾ. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੇ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
- ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010
- ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਗਿਆਨ ਸਰੋਵਰ (ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995.
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991-92.
- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998.
- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
- ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ.ਡੀ.(ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011.
- ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2010.
- ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

20. PUNJABI AS SKILL ENHANCEMENT (SEC)

SEC – I (ਪੰਜਾਬੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ)

Akal College of Arts and Social Sciences			
Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280034011	
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ	
Semester		III	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੰਗਮੰਚ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਰੰਗਮਚ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।	
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।		
CO2	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।		
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।		
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./Week	0	2hrs./Week	3hrs./Week
Unit	Content & Competencies		
1	ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ (3 Hours) 1.1 ਪਟਕਥਾ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ 1.2 ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ (ਰੰਗਮੰਚ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ)		

2	ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਰੂਪ (4 Hours) 2.1 ਪਟਕਥਾ ਵਿਚਲਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪਟਕਥਾ ਦਾ ਸਰੂਪ 2.2 ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ, ਪਟਕਥਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ
3	ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦੀ ਵਿਧੀ (6 Hours) 3.1 ਰੰਗਮੰਚ ਲਈ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ : ਨਾਟਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 3.2 ਟੀ.ਵੀ. ਲਈ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ : ਲਘੂ ਸੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 3.3 ਸਿਨੇਮਾ ਲਈ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ : ਕਹਾਣੀ, ਸਕਰੀਨ ਪਲੇ ਅਤੇ ਡਾਇਲਾਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
4	ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (2 Hours) 4.1 ਪੰਜਾਬੀ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਣ : ਪੂਰਵ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਾਲ, 4.2 ਉੱਤਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਾਲ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਝੁਕਾਅ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫਿਲਮਾਂ/ਗਈਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫਿਲਮਾਂ/ਗਈਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਟਕਥਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣ ਹਿੱਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਡਾਇਲਾਗ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-

Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	45

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਲੱਖਾ ਲਹਿਰੀ, ਕਥਾ ਤੋਂ ਪਟਕਥਾ (ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਫ਼ਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ)-1, ਟਵੰਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚਰੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
- ਉਹੀ, ਕਥਾ ਤੋਂ ਪਟਕਥਾ-2 (ਛੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਫ਼ਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ), ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2021.
- ਉਹੀ, ਕਥਾ ਤੋਂ ਪਟਕਥਾ-3 (ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਫ਼ਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ), ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2024.

SEC –II (ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ)

Akal College of Arts and Social Sciences			
Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280044021	
Course Title		ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ	
Semester		IV	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।	
Course Outcomes: At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਸੂਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣਗੇ।		
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./Week	0	2hrs./Week	3hrs./Week
Unit	Content & Competencies		

1	ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ (5 Hours) 1.1 ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 1.2 ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇਟ, ਖ਼ਬਰ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ : ਤੱਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼
2	ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (4 Hours) 2.1 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ : ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਗਲਪ, ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ 2.2 ਪੁਸਤਕ ਪੜਚੋਲ (ਰੀਵਿਊ) ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ : ਤੱਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼
3	ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (4 Hours) 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਛਾਪਾਖਾਨਾ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਝੁਕਾਅ 3.2 ਰੇਡੀਓ, ਟੀ.ਵੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (ਆਨ ਲਾਈਨ ਰਸਾਲੇ, ਬਲੋਗ, ਟਵਿੱਟਰ, ਫੇਸ-ਬੁੱਕ, ਵੱਟਸਐਪ ਆਦਿ)
4	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (2 Hours) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ : ਮੁੱਢ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। 5.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇਟ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 5.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਣ। 5.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਈਟਾਂ, ਐਪਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗਰੁੱਪ ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਐਡਮਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ 'ਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਕਲਾਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਗੇ।

	(ਹ) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।
--	--

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	45

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨ ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2023.
- ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1998.
- ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਲੇਕਸ਼ੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2022.
- ਮੇਘਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੇਕਸ਼ੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2001.

21. PUNJABI AS VALUE ADDED COURSE (VAC)

VAC-1 (ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ)

Akai College of Arts and Social Sciences			
Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280036011	
Course Title		ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ	
Semester		III	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁੱਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰੂਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ-ਭਾਵ ਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।	
Course Outcomes:			
At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੇ ਕਿੱਸਾ ‘ਪੂਰਨ-ਭਗਤ’ ਵਿਚਲੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
CO4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./week	0	2hrs./week	3hrs./week
Unit	Content & Competencies		
1	ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ (4 Hours) 1.1 ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 1.2 ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ, ਕਾਦਰਯਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ)		
2	ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ (3 Hours) ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੈਤਿਕ ਤੱਤ (ਸੱਚਾਈ, ਆਚਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਪਿਆਰ, ਭਾਈਚਾਰਕ		

	ਸਾਂਝ, ਨਿਮਰਤਾ, ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜੀਵਨ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸੰਜਮਤਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕ ਹੋਣਾ, ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ, ਧੀਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ)
3	ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੇ ਕਿੱਸਾ ‘ਪੂਰਨ-ਭਗਤ’ ਵਿਚਲੀ ਸਦਾਚਾਰਕਤਾ (3 Hours) ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੇ ‘ਕਿੱਸਾ-ਪੂਰਨ ਭਗਤ’ ਵਿਚਲੀ ਕਥਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਜਤ-ਸਤ, ਸੰਜਮਤਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
4	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (5 Hours) ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੁਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤੱਤਾਂ (ਸੱਚਾਈ, ਆਚਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਖੰਡਨ, ਉਚ-ਨੀਚ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ, ਵੰਡ ਛਕਣਾ, ਸੇਵਾ, ਨਿਮਰਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸੰਜਮਤਾ, ਸੂਰਬੀਰਤਾ, ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ, ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ, ਖਿਆ ਕਰਨੀ, ਸਵੈ-ਕਾਬੂ, ਧੀਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਆਦਰ, ਪਿਆਰ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਨੈਤਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੁਕਾਂ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 5.2 ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੇਖ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। 5.3 ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਸ਼ਣ, ਕੁਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। 5.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਲੋਡ ਹੋਏ ਲੈਕਚਰ ਅਤੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.5 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾਪਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਾਂ-ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਨਾਂਹ-ਮੁਖੀ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅੱਖੀਂ-ਡਿੱਠਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-
Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-

Total Number of Contact Hours	45
-------------------------------	----

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਅਰਵਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ (ਸੰਪਾ.), ਨੈਤਿਕ ਨਿਯਮ, ਪਾਈਨੀਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2018
- ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਸਲੋਕ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ (ਸਟੀਕ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014.
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ (ਜੀਵਨ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਰਚਨਾ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002.
- ਬਾਬਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਤੂ ਸਾਹਿਬ, 2010.
- ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ (ਕਾਦਰਯਾਰ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011.

22. VAC-II (ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ)

Name of the Department		Punjabi	
Course Code		0280046021	
Course Title		ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ	
Semester		IV	
Number of Credits		2 (1+0+1)	
Course Prerequisite		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।	
Course Synopsis		ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।	
Course Outcomes:			
At the end of the course students will be able to:			
CO1	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO2	ਦੂਜੇ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO3	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
CO4	ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।		
Course Content:			
L (Hours/Week)	T (Hours/Week)	P (Hours/Week)	Total Hour/Week
1hrs./week	0	2hrs./week	3hrs./week
Unit	Content & Competencies		
1	ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ (2 Hours) ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ		
2	ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਤੱਤ (3 Hours) ਚਰਿੱਤਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਤੱਤ (ਸੱਚਾਈ, ਆਚਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਪਿਆਰ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਨਿਮਰਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸੰਜਮਤਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕ ਹੋਣਾ, ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ, ਧੀਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੀਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ		

	ਜਾਣਨਾ, ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ, ਧੀਰਜ)
3	ਸਾਹਿਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ (2 Hours) ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕਤਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ
4	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ (8 Hours) ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ • 27 ਜਨਵਰੀ : ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ • ਪਠਾਣ ਦੀ ਧੀ : ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ • ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ : ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ • ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬੋਲਦ : ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ • ਇੱਕ ਬਾਲੜੀ ਦੇ ਪਤਾਸੇ : ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ • ਜਿਊਣ ਜੇਗੇ : ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ • ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ : ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ
5.	Practical Activates : (30 Hours) 5.1 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੇਖ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। 5.2 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਸ਼ਣ, ਕੁਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। 5.3 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਲੋਡ ਹੋਏ ਲੈਕਚਰ ਅਤੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 5.4 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਚੋਣਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਉੱਪਰ ਲਿਖਤੀ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

Note: The course plan included as an annexure has the details of each unit with the number of Hours and mode of delivery and pedagogical approach.

Teaching - Learning Strategies and Contact Hours

Teaching - Learning Strategies	Contact Hours
Lecture	15
Practical	30
Seminar/Journal Club	-

Small group discussion (SGD)	-
Self-directed learning (SDL) / Tutorial	-
Problem Based Learning (PBL)	-
Case/Project Based Learning (CBL)	-
Revision	-
Others If any:	-
Total Number of Contact Hours	45

Assessment Methods:

Formative	Summative
Multiple Choice Questions (MCQ)	Multiple Choice Questions (MCQ)
Assignment	Short Answer Questions (SAQ)
Viva-voce/Presentation	Long Answer Question (LAQ)
Quiz	Class Test
Seminars	Viva-voce
	University Examination

Reference Books

- ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
- ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਸੰਪਾ.), ਕਥਾ-ਰੰਗ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2010.